

**O‘ZBEKISTONDA DAVLAT BOSHQARUVIDA SIYOSIY
MARKETING TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING O‘ZIGA
XOS XUSUSIYATLARI**

Mannonov Bahodirjon O‘tkir o‘g‘li

Mirzo Ulug‘bek Nomidagi O‘zbekiston Milliy Universiteti

Ijtimoiy Fanlar Fakulteti Siyosatshunoslik Yo‘nalishi 4-Bosqich Talabasi

O‘zbekistonda davlat boshqaruvi tizimida siyosiy marketing texnologiyalaridan foydalanish so‘nggi yillarda izchil rivojlanib, tizimli xususiyat kasb etmoqda. Ushbu jarayon mamlakatda amalga oshirilayotgan siyosiy, ijtimoiy va iqtisodiy islohotlar bilan uzviy bog‘liq bo‘lib, fuqarolarga yo‘naltirilgan boshqaruv modelining shakllanishiga xizmat qilmoqda. Avvalo, O‘zbekistonda siyosiy marketing texnologiyalarining muhim xususiyati – uning **davlat boshqaruvi tizimiga chuqur integratsiyalashganligi** bilan izohlanadi¹. Rivojlangan demokratik davlatlarda siyosiy marketing asosan saylov kampaniyalari doirasida qo‘llanilsa, O‘zbekistonda u davlat organlari faoliyatining kundalik amaliyotiga kirib borgan. Bu esa siyosiy marketingni faqat siyosiy kurash vositasi emas, balki boshqaruv samaradorligini oshiruvchi mexanizm sifatida namoyon etadi. Ikkinchi muhim jihat – **an‘anaviy va zamonaviy yondashuvlarning uyg‘unlashuvidir**. O‘zbekistonda tarixan shakllangan mahalla instituti, fuqarolar yig‘inlari, sayyor qabullar va ochiq eshiklar kuni kabi an‘anaviy muloqot shakllari siyosiy marketingning muhim elementlari sifatida saqlanib qolgan. Shu bilan birga, zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, xususan, ijtimoiy tarmoqlar, mobil ilovalar va elektron hukumat platformalari orqali raqamli kommunikatsiya jadal rivojlanmoqda². Bu esa turli yosh va ijtimoiy qatlamlar bilan samarali muloqot o‘rnatish imkonini beradi. Uchinchi xususiyat – **fuqarolarga yo‘naltirilgan boshqaruv konsepsiyasining ustuvorligidir**. So‘nggi yillarda davlat siyosatida

¹ O‘zbekiston Respublikasi Axborot siyosatini rivojlantirish konsepsiyasi, 2021.

² “Raqamli O‘zbekiston – 2030” strategiyasi, Toshkent, 2020

inson manfaatlari, huquq va erkinliklarini ta'minlash asosiy tamoyilga aylangan. Fuqarolarning murojaatlarini o'rganish, ularni tahlil qilish va amaliy choralar ko'rish orqali davlat organlari faoliyati takomillashtirilmoqda. Bu siyosiy marketingning asosiy prinsipi – ehtiyojlarga asoslangan yondashuvning amaliy ifodasidir. To'rtinchi jihat – **raqamli siyosiy marketing texnologiyalarining rivojlanishidir**. Elektron hukumat tizimi, interaktiv davlat xizmatlari, ochiq ma'lumotlar portallari hamda ijtimoiy tarmoqlar orqali davlat organlari aholi bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqani yo'lga qo'ymoqda. Bu nafaqat axborot yetkazish, balki teskari aloqa mexanizmini ham samarali tashkil etishga xizmat qiladi. Beshinchi xususiyat – **jamoatchilik fikrini tizimli o'rganish mexanizmlarining mavjudligidir**. O'zbekistonda ijtimoiy so'rovlar, monitoring va tahlillar orqali aholining kayfiyati, muammolari va ehtiyojlari o'rganiladi. Ushbu ma'lumotlar davlat dasturlari va strategiyalarini ishlab chiqishda muhim ahamiyat kasb etadi³.

Shuningdek, siyosiy marketing texnologiyalaridan foydalanishda **qonuniylik va axloqiy me'yorlarga rioya etilishi** alohida ahamiyatga ega. Saylov jarayonlarida ochiqlik, shaffoflik va tenglik tamoyillari ta'minlanadi. Qora PR, noto'g'ri axborot tarqatish va manipulyatsiya kabi salbiy holatlarga qarshi huquqiy mexanizmlar mavjud. O'zbekistonda siyosiy marketing texnologiyalarining yana bir o'ziga xos jihati – **davlatning bu jarayondagi faol rolidir**. Davlat organlari nafaqat siyosiy marketingdan foydalanuvchi subyekt, balki uni rivojlantiruvchi va tartibga soluvchi asosiy institut sifatida maydonga chiqmoqda. Bu esa tizimning markazlashgan xususiyatini belgilaydi. Shu bilan birga, mazkur sohada ayrim muammolar ham mavjud. Xususan, siyosiy marketing bo'yicha professional mutaxassislarning yetishmasligi, raqamli muhitda soxta axborotlarning tarqalishi, ayrim hududlarda raqamli savodxonlik darajasining pastligi va jamoatchilik fikrini o'rganish natijalarining yetarli darajada ochiq emasligi dolzarb masalalar qatoriga kiradi. Kelgusida ushbu muammolarni bartaraf etish uchun siyosiy marketing sohasida kadrlar tayyorlash tizimini rivojlantirish, raqamli xavfsizlikni ta'minlash, ochiqlik va shaffoflikni kuchaytirish hamda xalqaro tajribani milliy sharoitga

³ Mirziyoyev Sh.M. *Yangi O'zbekiston strategiyasi*. – Toshkent, 2021

Ta'limning zamonaviy transformatsiyasi

moslashtirish muhim ahamiyat kasb etadi. Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda davlat boshqaruvida siyosiy marketing texnologiyalaridan foydalanish o'ziga xos rivojlanish modeliga ega bo'lib, u an'anaviy qadriyatlar va zamonaviy innovatsion yondashuvlarning uyg'unlashuvi asosida shakllanmoqda. Bu esa davlat boshqaruvi samaradorligini oshirish, fuqarolar ishonchini mustahkamlash va jamiyatda faol fuqarolik pozitsiyasini rivojlantirishga xizmat qiladi.